

Regen BCN

Cap a un turisme
regeneratiu des
dels barris

Finançat amb
impost turístic

Barcelona

Finançat amb els ajuts Impulsem el què fas 2024 de l'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,
sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna
aliqua. Nisi suscipit adipiscing bibendum est. Dignissim sus-
pendisse in est ante in nibh. Leo a diam sollicitudin tempor id
Quis ipsum suspendisse ultrices gravida dictum fusce.
massa massa ultricies mi. Sed velit dignissim sodales
vitae iusto. Mattis nunc sed blandit libero vo-
in fermentum. Ornare quam viver-
perdiet nulla malesuada pel-
sed id semper risus in.

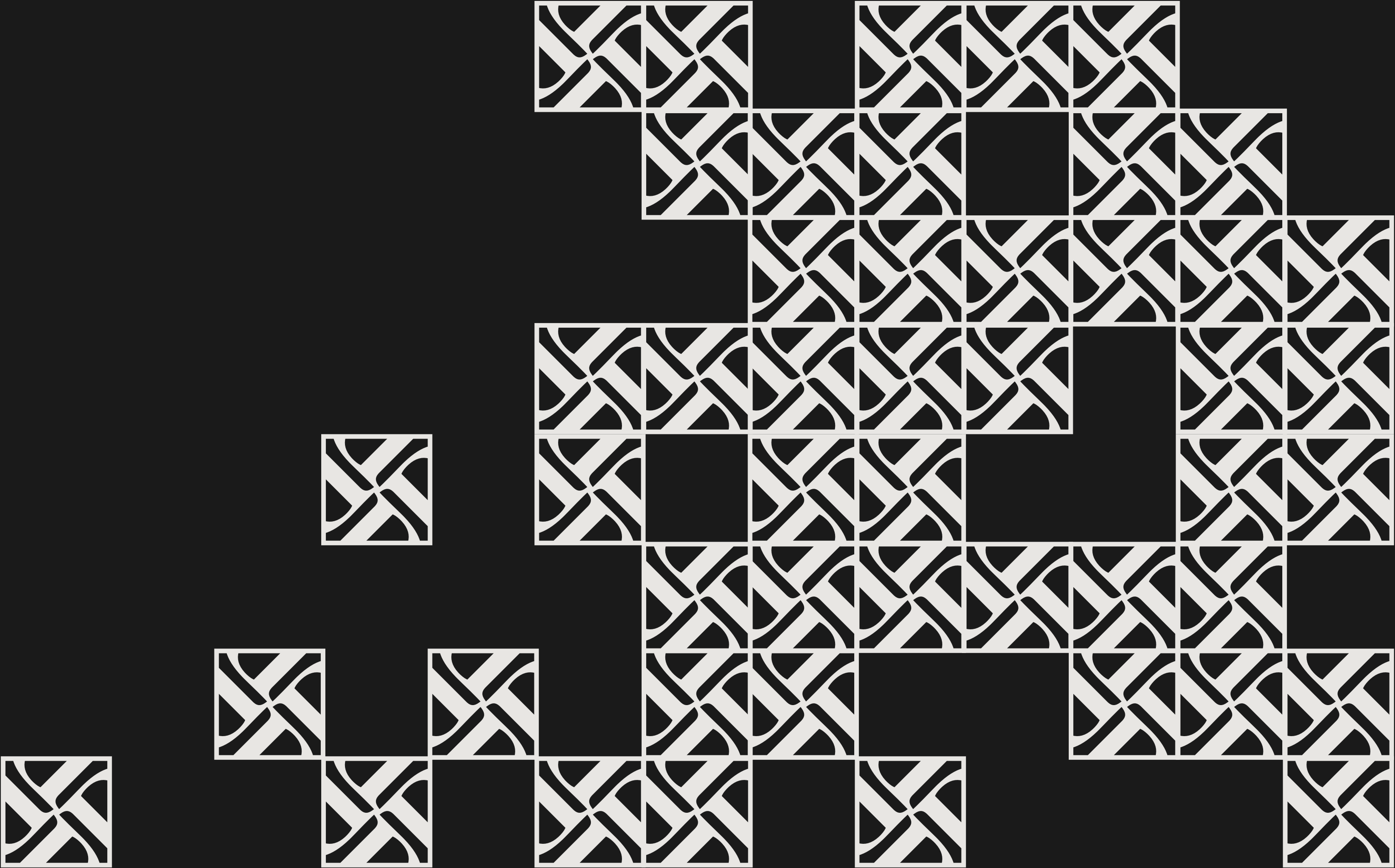
Odio euismod lacinia at
arcu non odio euismod laci-
sagittis vitae. Ultricies lacu-
risus. Pharetra massa massa
tum iaculis eu non diam ph-
adipiscing enim eu turpis. S-
quam nulla. Eget magna fer-
lus. Cursus euismod quis vi-
sit amet justo.

Ipsum faucibus vitae a-
risus nullam. Urna nec linci-
sed pulvinar proin. Amet con-
tique sollicitudin nibh sit. Am-
conat nisi vitae suscipit. A-
as integer. Suspe-
erat in egestas
dimentum n-
e pr

Contenidos

Resum	3
Introducció	4
Antecedents	5
1. Context: del turisme massiu al turisme regeneratiu	5
2. El Poblenou com a microcosmos de la problemàtica del turisme a Barcelona	6
El projecte RegenBCN	7
1. Mapeig d’agents clau	8
2. Cercles de transició	10
Resultats	14
1. Transformació de problemes en reptes	14
2. Reptes identificats i propostes de solució	16
Conclusions finals	19

Resum

Aquest informe presenta les conclusions i propostes del projecte **RegenBCN: Turisme regeneratiu a Poblenou**, una iniciativa liderada per Impact Hub Barcelona. L'objectiu de RegenBCN ha estat transformar el model turístic al barri del Poblenou, apostant per un enfocament regeneratiu que beneficiï tant a la comunitat local com al medi ambient. Les solucions desenvolupades són el resultat d'un procés de cocreació col·laboratiu i participatiu, dissenyades no només per al Poblenou, sinó amb el potencial de ser replicades en altres barris de Barcelona i ciutats amb problemàtiques similars de turisme massiu.

Introducció

Som **Impact Hub**, la xarxa global més gran de comunitats d'emprenedors/es d'impacte, present a més de 120 ciutats en 70 països diferents i formada per més de 25.000 professionals presents a la comunitat. A través de programes innovadors, com RegenBCN, impulsem la transformació social. I això ho fem treballant des de tres perspectives:

1. La transformació organitzacional:

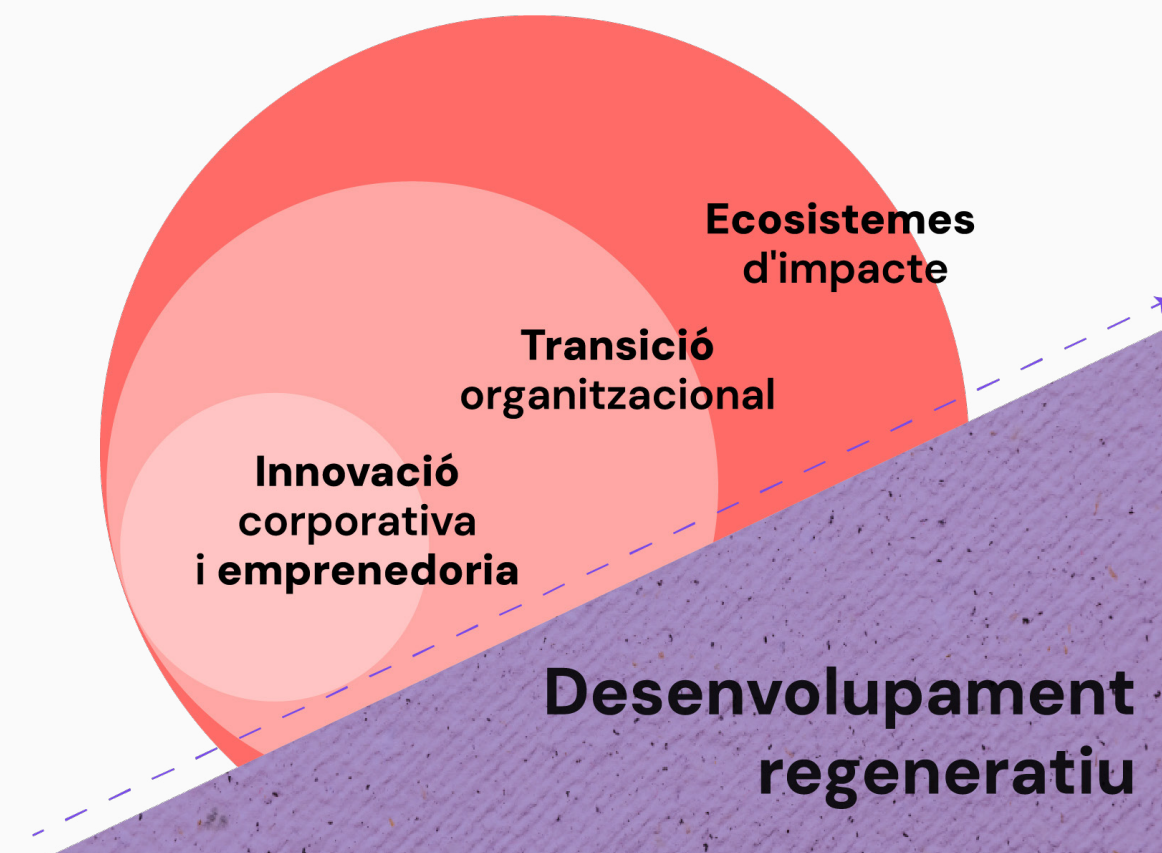
Impulsem canvis culturals i comportamentals en les organitzacions cap a models més sostenibles.

2. Ecosistemes d'impacte:

Articulem converses amb grups d'interès, generem coneixement i creem vincles entre comunitats a través de la innovació social.

3. Innovació empresarial i empenedoria:

Dissenyem i gestionem programes d'acceleració per a impulsar l'emprenedoria i intraprenedoria i generar nous negocis.

Des de la nostra àrea de consultoria hem tingut l'oportunitat d'acompanyar diversos projectes regeneratius al llarg dels anys. Un dels més destacats al territori català és **Lleida Alimenta**¹, una iniciativa impulsada per la **Fundació Comunitària Raimat Lleida**.

Aquest projecte té com a objectiu la **transformació del sistema agroalimentari de Lleida**, fomentant una **relació regenerativa** entre productors, terra, aigua, energia, biodiversitat, comunitats, tecnologia, cultura i finançament. L'aspiració és que Lleida evolucioni cap a un model d'alimentació més sostenible i de qualitat, consolidant-se com el **rebot de Catalunya** i convertint-se en un **exemple de sobirania alimentària per al món**.

Lleida Alimenta vol demostrar que és possible **combinar la tradició agrícola amb la innovació** i el **respecte pel medi ambient**, posicionant Lleida com a referent en sostenibilitat agroalimentària. Més enllà de millorar la qualitat dels aliments, el projecte busca **enfortir el teixit social i econòmic del territori**, tot assegurant un **futur més just, saludable i sostenible per a les generacions futures**.

Barcelona, com moltes ciutats, s'enfronta al **turisme massiu**. Aquest model genera problemes greus: **saturació d'espais, habitatge car, pèrdua d'identitat i impacte ambiental negatiu**. Al Poblenou, la situació és crítica, amb el desplaçament del veïnat i la tensió entre el creixement econòmic i la vida de barri. És urgent un canvi de paradigma.

RegenBCN, liderat per Impact Hub Barcelona amb el suport de l'Ajuntament, busca anar més enllà de la sostenibilitat. El seu objectiu és un **turisme regeneratiu** que **revitalitzi i enforteixi la comunitat, l'economia local i el medi ambient**. A través de la cocreació, pretén transformar la interacció entre visitants i locals, generant un **valor positiu i durador** per al Poblenou, que servirà de model per a tota la ciutat.

¹ <https://www.fundaciormatlleida.org/s-projects-side-by-side>

Antecedents

1. Context: del turisme massiu al turisme regeneratiu

El **turisme massiu**, tal com l'hem conegut fins ara, ha estat un motor econòmic innegable per a moltes ciutats, incloent-hi Barcelona. No obstant això, aquest model ha revelat una cara menys amable, generant una sèrie de problemes complexos i interrelacionats que afecten directament la qualitat de vida dels residents i la integritat del teixit urbà. La **saturació dels espais públics**, l'**augment del cost de la vida** (especialment l'habitatge), la **degradació del patrimoni cultural**, l'**impacte ambiental negatiu** i la **pèrdua d'identitat i autenticitat** són algunes de les conseqüències més visibles del turisme descontrolat. A Barcelona, l'Oficina de Turisme de Barcelona (OTB) va registrar 12,6 milions de turistes el 2024², una xifra que, si bé evidencia l'atractiu de la ciutat, també subratlla la magnitud dels reptes associats.

En aquest context, emergeix la necessitat urgent d'adoptar un model turístic diferent: el **turisme regeneratiu**. Aquest concepte va més enllà de la simple sostenibilitat, ha evolucionat des d'una perspectiva més passiva de "no impactar" cap a una visió **regenerativa** més activa. Tradicionalment, la sostenibilitat s'ha associat amb idees de "**no tocar**", "**deixar les coses com estan**", "**no embrutar**" o, en l'àmbit del turisme a països del sud global, per exemple, "**no fer fotos amb animals salvatges**". Aquesta aproximació, tot i ser un punt de partida necessari per minimitzar el dany, sovint es queda curta.

El turisme regeneratiu, en canvi, és un nou paradigma que reconeix que el turista no és un mer observador o consumidor passiu, sinó una **figura activa amb capacitat de pensar i d'actuar**, i per tant, **apta per a millorar el territori** que visita. L'objectiu primordial del turisme regeneratiu és anar més enllà de minimitzar danys per **cercar resultats positius** i duradors per a l'ecosistema, les comunitats visitades i el propi visitant, creant una relació de reciprocitat. Aquesta filosofia es fonamenta en la **col·laboració i participació local**, implicant activament els residents en la gestió i els beneficis del turisme, i es nodreix de l'**educació i consciència** tant dels visitants com dels amfitrions, fomentant una comprensió profunda del lloc i un compromís genuí amb la seva vitalitat.

² <https://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/2025-01/informe-dactivitat-turistica-desembre-2024-any-2024.pdf>

2. El Poblenou com a microcosmos de la problemàtica del turisme a Barcelona

El **Poblenou**, seu d'Impact Hub Barcelona, ha estat escollit com a projecte pilot per la seva singular complexitat i la seva ràpida evolució. Aquest districte, que ha passat de ser un nucli industrial a un vibrant **hub tecnològic i creatiu (22@)**, és un exemple clar de com un creixement accelerat pot generar tensions significatives en el teixit urbà.

Amb una població diversa d'aproximadament **42.000 habitants**, incloent un creixent nombre de joves professionals i expatriats (el districte de Sant Martí, amb un 14% de població estrangera, és el segon de Barcelona en aquest aspecte), el Poblenou experimenta una notable variabilitat d'ingressos i un alt nivell educatiu. L'arribada massiva de professionals internacionals i "nòmades digitals" a les grans corporacions i startups del 22@, ha disparat la demanda d'habitatge. Això ha provocat un **augment desorbitat dels preus de lloguer** (un 20,4% el 2024, segons Fotocasa³), fent el barri inaccessible per a molts residents originals i generant tensions socials que amenacen la seva autenticitat local.

³ <https://blogprofesional.fotocasa.es/barrios-mas-caros-espana-alquilar-vivienda-2/>

Aquesta pressió immobiliària es suma a una **dualitat turística**. D'una banda, el barri atrau un perfil de visitant per negocis. Per altra banda, la seva proximitat a la platja i espais com el **Port Olímpic** (amb la seva oferta d'oci nocturn) i el **Parc del Fòrum** (amb festivals multitudinaris com el Primavera Sound, que pot acollir 700.000 persones per nit) generen una **massificació**, soroll i saturació que sovint esdevenen un "malson per al veïnat".

Malgrat aquests reptes, el Poblenou s'ha consolidat com un barri de moda, artístic i "hipster". La conversió d'antigues fàbriques en "concept stores", galeries i escoles d'art, impulsada per entitats com el **Poblenou Urban District**, ha creat un ecosistema cultural singular. A més, el barri compta amb diversos espais on s'observa la **convivència entre turistes i locals**, com el mercat Palo Alto, Càmping Poblenou o cafeteries de "Speciality Coffee", així com grans centres comercials com Diagonal Mar i Westfield Glòries.

En resum, els principals reptes del Poblenou se centren en trobar un **equilibri entre el desenvolupament econòmic i la qualitat de vida de la comunitat local**. La **gentrificació**, exacerbada per l'arribada de treballadors d'oficina amb alt poder adquisitiu, desplaça al veïnat i amenaça la cohesió social. Tot i que el barri ja disposa d'iniciatives urbanístiques com les Superilles, hi ha una necessitat evident de crear més **espais comunitaris ecològics** que fomentin la participació i la integració.

La complexitat d'aquestes dinàmiques fa del Poblenou un **laboratori ideal** per al projecte RegenBCN. En abordar aquests desafiaments de manera integral, buscant un model de turisme que integri les necessitats de residents, empreses i visitants, el Poblenou pot esdevenir un **exemple replicable** per a altres barris de Barcelona i ciutats amb reptes similars que desitgin transitar cap a un model de turisme regeneratiu, preservant el caràcter i la vida del barri.

El projecte RegenBCN

RegenBCN és un projecte pilot concebut al barri del **Poblenou**, que actua com un microcosmos de Barcelona per desenvolupar una **metodologia replicable de turisme regeneratiu**. La iniciativa s'inicia amb un **mapeig d'actors clau** del territori i es desplega a través dels **Cercles de Transició**, espais de cocreació on es comparteixen reptes i s'ideen col·lectivament solucions per millorar la convivència entre residents i visitants.

Els Cercles de Transició són espais clau per **generar sinergies i vincles entre les persones participants**. El treball en equip i la confiança que s'hi construeixen són essencials per possibilitar futures accions conjuntes. Per això, la metodologia de RegenBCN inclou un **seguiment digital setmanal entre trobades**, amb actualitzacions del projecte, recursos d'interès i propostes d'activitats inspiradores, fomentant així una continuïtat activa i motivadora.

La transformació parteix de les **persones participants** i dels seus vincles amb el territori, amb l'objectiu de fer **la metodologia replicable a altres barris i ciutats**. RegenBCN vol **transformar el turisme al Poblenou** generant una petjada positiva, i **promovent activament la regeneració social, cultural i econòmica** del barri.

Enforteix la connexió entre veïns i veïnes, negocis locals i persones visitants, amb la mirada posada en la construcció d'una ciutat més integrada, resiliència i justa.

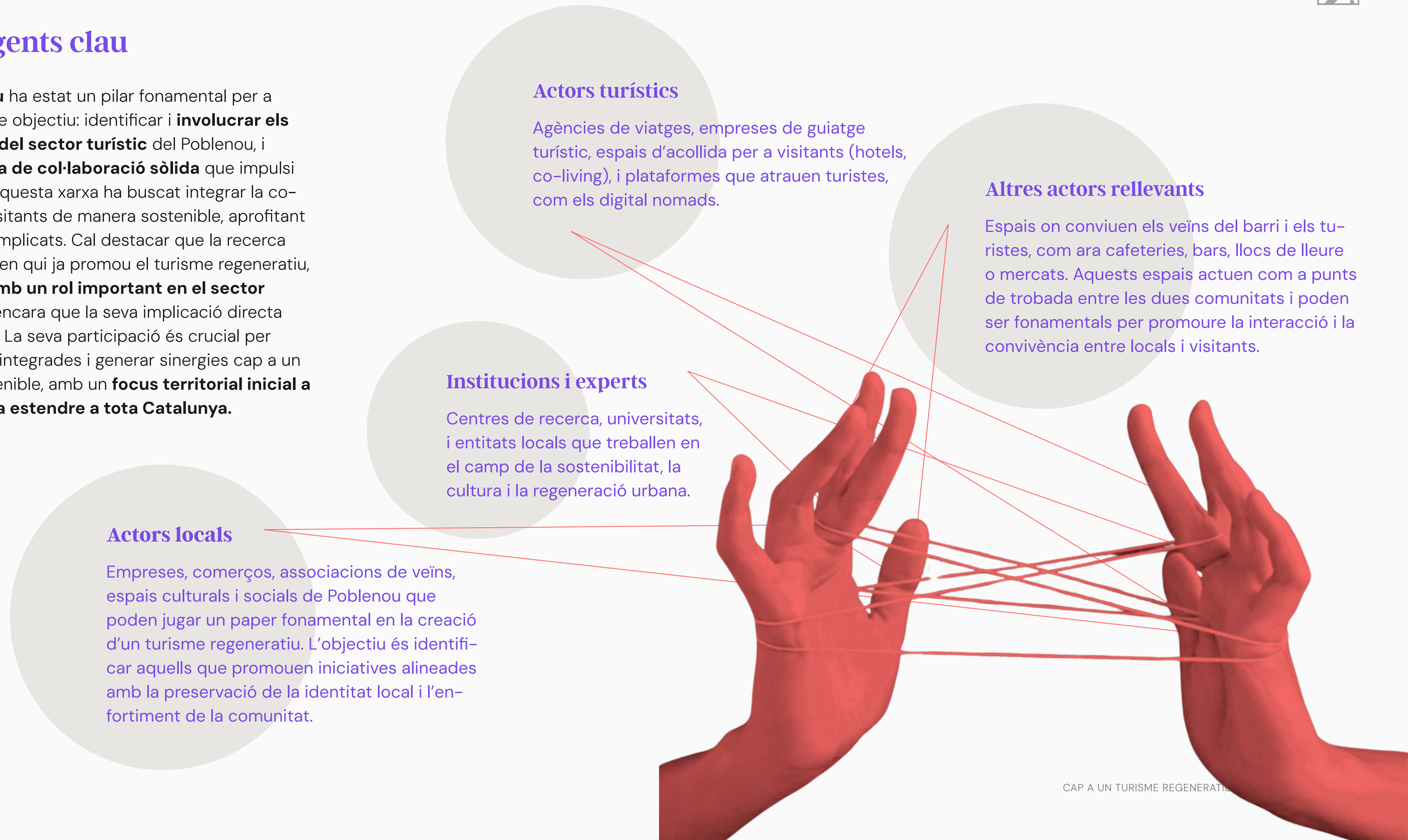

1. Mapeig d'agents clau

El **mapeig d'actors clau** ha estat un pilar fonamental per a RegenBCN, amb un doble objectiu: identificar i **involucrar els agents més rellevants del sector turístic** del Poblenou, i alhora, establir una **xarxa de col·laboració sòlida** que impulsi el turisme regeneratiu. Aquesta xarxa ha buscat integrar la comunitat local amb els visitants de manera sostenible, aprofitant el potencial de tots els implicats. Cal destacar que la recerca no només es va centrar en qui ja promou el turisme regeneratiu, sinó també en **actors amb un rol important en el sector turístic de Barcelona**, encara que la seva implicació directa no sigui en aquesta línia. La seva participació és crucial per desenvolupar solucions integrades i generar sinergies cap a un model turístic més sostenible, amb un **focus territorial inicial a Barcelona que es podia estendre a tota Catalunya**.

Això va incloure:

Actors locals

Empreses, comerços, associacions de veïns, espais culturals i socials de Poblenou que poden jugar un paper fonamental en la creació d'un turisme regeneratiu. L'objectiu és identificar aquells que promouen iniciatives alineades amb la preservació de la identitat local i l'enfortiment de la comunitat.

Actors turístics

Agències de viatges, empreses de guiatge turístic, espais d'acollida per a visitants (hotels, co-living), i plataformes que atrauen turistes, com els digital nomads.

Institucions i experts

Centres de recerca, universitats, i entitats locals que treballen en el camp de la sostenibilitat, la cultura i la regeneració urbana.

Altres actors rellevants

Espais on conviuen els veïns del barri i els turistes, com ara cafeteries, bars, llocs de lleure o mercats. Aquests espais actuen com a punts de trobada entre les dues comunitats i poden ser fonamentals per promoure la interacció i la convivència entre locals i visitants.

Un cop finalitzat el **mapeig d'actors clau**, es va procedir a presentar el projecte als agents identificats i a convidar-los a formar part activa dels dos **Cercles de Transició**. Malgrat haver detectat un ampli ventall d'actors potencials fonamentals per a la iniciativa, la disponibilitat de calendari va ser el factor determinant que va permetre concretar la participació de:

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou: Representa la veu de la ciutadania resident al barri. El seu paper és crucial per aportar la perspectiva dels habitants, les seves preocupacions sobre l'impacte del turisme en la convivència, l'habitatge i la vida quotidiana, i per defensar els interessos de la comunitat local en el disseny de solucions regeneratives.

bithabitat

BitHabitat: És una fundació de l'Ajuntament de Barcelona que promou la innovació urbana i la millora de la vida a les ciutats a través de projectes pilot i la cocreació amb la ciutadania, el teixit productiu i la recerca. La seva participació aporta experiència en gestió de projectes innovadors i col·laboratius per a la transformació urbana i la sostenibilitat.

Aethnic: Entitat especialitzada en turisme responsable i innovació social. Aethnic aporta coneixement expert en models de turisme que generen un impacte positiu en les comunitats locals, la cultura i el medi ambient, així com experiència en la construcció de projectes que fomenten la sostenibilitat i la justícia social dins del sector turístic.

Consorci de Turisme de Barcelona: Organisme públic-privat encarregat de la promoció turística de la ciutat i la gestió estratègica de la destinació. La seva participació és clau per alinear les propostes de turisme regeneratiu amb les polítiques i la visió general de la ciutat, així com per facilitar la implementació a gran escala de les solucions dissenyades.

Eix Comercial Poblenou: Representa els interessos del teixit comercial local del barri. La seva implicació és fonamental per entendre com el turisme afecta el comerç de proximitat, identificar oportunitats per potenciar l'economia local i cocrear estratègies que fomentin una relació beneficosa entre els visitants i els negocis del barri.

Be Origen: Una entitat o projecte que, pel context, se centra en connectar els visitants amb l'autenticitat dels llocs i experiències més enllà del turisme convencional. Aporta la visió d'un turisme conscient i de qualitat, buscant que els visitants s'integrin i connectin amb la cultura i la vida local, contribuint a un impacte positiu i regeneratiu.

Càtedra de Turisme, Sostenibilitat i Innovació d'IQS Barcelona: Aquesta càtedra universitària aporta el coneixement acadèmic i la recerca en els camps de la sostenibilitat, la innovació i les noves tendències del turisme. La seva experiència és vital per aportar rigor metodològic, anàlisi crítica i perspectives basades en dades per al disseny de models turístics futurs.

Innovació Turística d'EURECAT: El centre tecnològic EURECAT, a través de la seva àrea de sostenibilitat i turisme, aporta una perspectiva tecnològica i d'innovació aplicada al sector. La seva contribució és rellevant per explorar solucions basades en la tecnologia que puguin millorar la gestió turística, la distribució de fluxos, la sostenibilitat i la creació d'experiències turístiques més intel·ligents i regeneratives.

22@Network: Representa el districte 22@, el hub d'innovació i tecnologia del Poblenou. Aquesta entitat és crucial per integrar la perspectiva del nou teixit empresarial, els "digital nomads" i els professionals que s'estableixen al barri, abordant els reptes de convivència i oportunitats que sorgeixen d'aquesta nova realitat econòmica i demogràfica.

2. Cercles de transició

Els **Cercles de Transició** han estat el cor metodològic de RegenBCN, concebuts com a espais per facilitar la **reflexió profunda i l'acció col·laborativa** entre tots els participants. En la seva essència, aquests cercles s'alineen amb els principis fonamentals del disseny regeneratiu, que guien la nostra aproximació per transformar el turisme:

Del problema al potencial

La nostra visió va més enllà de la mera identificació de reptes. Ens enfoquem activament a **desbloquejar el vast potencial del Poblenou** i a visualitzar les oportunitats de canvi que permeten un futur pròsper i equilibrat per al barri.

Visió sistèmica

Abordem el turisme com un element intrínsec d'un sistema complex. Analitzem les **interrelacions entre els diversos agents, territoris i processos**, per entendre com potenciar-los col·lectivament cap a la construcció d'un futur desitjat per a la comunitat.

Narrativa comuna

Treballem per teixir un **relat compartit** que no només reflecteixi la identitat única del Poblenou, sinó que també posi en valor la seva contribució distintiva al conjunt de Barcelona i, per extensió, a Catalunya. Aquesta narrativa cohesionadora és clau per a la cohesió i el propòsit comú.

1r Cercle de Transició: Exploració de reptes del turisme a Poblenou

El primer Cercle de Transició es va centrar en la **identificació i comprensió dels reptes compartits** del turisme al Poblenou. Amb l'objectiu de fomentar una reflexió profunda i diversa, la sessió va girar al voltant de les següents qüestions clau, dissenyades per explorar la complexitat del barri i el seu ecosistema turístic des de múltiples perspectives:

- **Singularitat i potencial del Poblenou:**

Què fa únic el Poblenou?

Quins tres aspectes positius del barri poden contribuir a un model de turisme més equilibrat i beneficiós per a la comunitat?

Quins elements o barreres impedeixen el desenvolupament ple d'aquest model?

- **Iniciatives existents i connectivitat:**

Coneixeu alguna iniciativa turística al Poblenou que connecti amb l'entorn i contribueixi a la convivència entre turistes i veïns? I a Barcelona o en l'àmbit internacional?

- **Transformació i rol del visitant:**

Com podem fer del Poblenou un barri que contribueixi activament a la ciutat, repensant el paper del visitant conscient?

De quina manera podem ajudar els visitants a connectar amb la ciutadania i l'ecosistema local?

Com podem potenciar una Barcelona multicultural i interconnectada a través d'experiències d'intercanvi?

- **Cap a un Turisme transformador i regeneratiu:**

Com podem convertir els "agents de turisme tradicionals" en agents transformadors?

Quines estratègies facilitaran la convivència entre turistes i residents?

De quina manera el turisme pot esdevenir un facilitador o catalitzador del canvi més ampli que necessita el Poblenou? Quin tipus de cura és essencial per al barri i quins patrons de cura són necessaris dins la comunitat i el territori?

Aquestes preguntes van servir com a punt de partida per al diàleg i la primera fase de detecció de reptes, establint una base sòlida per a la cocreació de solucions en el segon Cercle de Transició.

2n Cercle de Transició: Ideació d'accions per un turisme regeneratiu a Poblenou

El segon Cercle de Transició es va enfocar en la **creació de solucions concretes i accionables** per als reptes identificats prèviament, amb l'objectiu de traçar un full de ruta per a la seva implementació a curt termini. La dinàmica de la sessió es va estructurar en diverses fases, fomentant la col·laboració i la innovació:

DINÀMICA 1 Priorització col·lectiva dels reptes.

L'objectiu inicial va ser agrupar i visualitzar els reptes comuns identificats en el 1r Cercle. Cada participant va disposar de tres vots per assenyal·lar els reptes que considerava més crítics, i els tres més votats van esdevenir els reptes a treballar durant la sessió.

DINÀMICA 2 Ideació massiva individual.

Amb els reptes prioritzats, es va encoratjar cada participant a generar el màxim nombre d'idees possibles de manera individual, sense censura ni judici. L'objectiu era la quantitat i la fluïdesa de propostes inicials per a cada repte.

DINÀMICA 3 **Ideació de solucions per equips.**

Les idees generades individualment es van agrupar per temàtica i es van assignar a equips de treball. L'objectiu d'aquesta fase va ser refinar i millorar les idees existents, consolidant-les en propostes més desenvolupades i identificant els agents clau per a la seva implementació, evitant l'addició de noves idees en aquesta etapa.

DINÀMICA 4 **Presentació de les idees.**

Cada equip va tenir tres minuts per presentar la seva proposta al grup, fent un "pitch" on s'exposaven les línies mestres de la solució. Es va encoratjar l'ús de suports visuals per clarificar les idees principals.

DINÀMICA 5 **Aportació per a la millora de les idees.**

Finalment, cada equip va tenir l'oportunitat d'aportar millores constructives a les propostes dels altres grups. Es va insistir en un enfocament positiu, buscant solucions i no problemes, per enriquir col·lectivament les idees presentades.

Resultats

1. Transformació de problemes en reptes

Del **primer Cercle de Transició**, es van identificar diverses problemàtiques que, un cop agrupades i analitzades, es van transformar en **reptes clau a resoldre**. D'aquesta fase exploratòria van sorgir els següents desafiaments prioritaris:

01 Equilibri entre turisme, habitatge i comunitat local

Problema: Poblenou s'enfronta a la gentrificació i dificultats d'accés a l'habitatge a causa de l'augment del turisme i la inversió en oficines/startups.

Repte: Com fomentar un turisme regeneratiu que respecti la identitat del barri sense expulsar-ne els residents?

02 Diversificació de l'oferta turística i revalorització del patrimoni

Problema: Poblenou és poc conegut en les rutes turístiques tradicionals i la seva arquitectura històrica és poc valorada en comparació amb altres barris de Barcelona.

Repte: Com crear experiències turístiques innovadores que ressaltin la història industrial, la cultura local i la convivència sense caure en l'homogeneïtzació de l'oferta?

03 Convivència entre residents, turistes i expats

Problema: Poblenou hi conviu una gran barreja de comunitats (famílies, startups, turistes, expatriats), fet que genera tensions en l'ús de l'espai i en la integració cultural.

Repte: Com garantir una convivència harmònica entre els diferents actors del barri mitjançant iniciatives comunitàries i d'integració?

04 Sostenibilitat i regeneració urbana

Problema: L'augment del turisme ha generat problemes de contaminació acústica, residus i un ús desigual de l'espai públic.

Repte: Com aconseguir que el turisme contribueixi a la regeneració del barri a través d'iniciatives sostenibles, recuperació d'espais i promoció de l'economia social i solidària?

05 Governança i participació ciutadana en l'estratègia turística

Problema: Hi ha una bretxa entre les estratègies de ciutat i les necessitats específiques del barri, amb dificultats en la regulació i poca participació de la comunitat en la presa de decisions.

Repte: Com dissenyar una governança turística participativa on veïns, negocis i turistes puguin contribuir a la planificació del barri?

06 Fragmentació i manca d'identitat unificada

Problema: Poblenou es percep com un barri fragmentat amb múltiples identitats (històrica, administrativa, startups, platja, oci nocturn, expats, etc.), fet que dificulta una proposta de valor conjunta.

Repte: Com construir una narrativa comuna que respecti la diversitat del barri i alhora en reforci una identitat unificada?

07 Dificultat per a l'emprenedoria local

Problema: L'alt preu del lloguer de locals i la burocràcia dificulten la creació de petits negocis locals, afavorint l'arribada de cadenes comercials i la uniformització de l'oferta gastronòmica i cultural.

Repte: Com facilitar l'obertura i sostenibilitat de negocis locals que aportin valor al barri i a la seva comunitat?

08 Manca d'una estratègia de comunicació i promoció del Poblenou regenerati

Problema: Poblenou no apareix en els principals circuits turístics de la ciutat i no es destaca el seu potencial regeneratiu en les estratègies de promoció de Barcelona.

Repte: Com posicionar Poblenou com un destí de turisme regeneratiu sense atreure un turisme massificat?

2. Reptes identificats i propostes de solució

Durant el **2n Cercle de Transició**, es van **prioritzar tres reptes principals**, sobre els quals es van idear solucions concretes i accionables:

Repte 1: Governança participativa

PROBLEMA

Com construir una estratègia turística inclusiva i participativa que integri la veu dels veïns i veïnes, els negocis locals i els visitants? L'actual configuració no sempre facilita la participació real i la presa de decisions compartida.

PROPOSTA DE SOLUCIÓ

Accions d'escoltar activa i cocreació contínua

Es proposa implementar un sistema d'escolta activa i contínua per validar les hipòtesis i propostes de les diverses parts interessades. Això s'aconseguirà a través de:

Enquestes i diàlegs estructurats: realitzar enquestes periòdiques i organitzar sessions de diàleg amb tots els agents involucrats (expats, veïnat, turistes, negocis locals, associacions) per recollir les seves percepcions sobre les iniciatives existents i futures, assegurant que les solucions proposades siguin adequades i tinguin un impacte positiu.

Guies i revistes col·laboratives: promoure la creació de guies o revistes del barri amb participació activa de la comunitat, on es destaquï l'oferta local, cultural i autèntica, i es fomentin pràctiques de turisme conscient.

Campanyes de comunicació i sensibilització: desenvolupar campanyes potents dirigides als visitants per sensibilitzar-los sobre l'impacte de les seves accions i promoure un comportament respectuós amb l'entorn i la comunitat local.

Taula permanent de turisme regeneratiu: establir una taula de treball permanent, amb representació de l'Ajuntament de Barcelona (Consell de Turisme i Ciutat, Consorci de Turisme de Barcelona), associacions de veïns, eixos comercials, entitats d'innovació turística i la ciutadania. Aquesta taula s'encarregaria de la presa de decisions col·lectives sobre polítiques turístiques, incloent la gestió de la taxa turística i la implementació d'accions a curt termini per reduir l'impacte negatiu del turisme.

AGENTS CLAU PER A LA IMPLEMENTACIÓ:

- Ajuntament de Barcelona (Consell de Turisme i Ciutat, Consorci de Turisme de Barcelona)
- Coordinadora d'Entitats del Poblenou
- Associacions de Veïns i Veïnes del Poblenou
- Poblenou Eix Comercial
- Impact Hub Barcelona

Repte 2: Dificultat per a l'emprenedoria local

PROBLEMA

Com facilitar l'obertura i sostenibilitat de negocis locals que aportin valor al barri i a la seva comunitat, davant la pressió de la gentrificació comercial i el predomini de negocis orientats al turisme massiu?

PROPOSTA DE SOLUCIÓ

Proteccionisme i promoció de criteris sostenibles per a negocis locals

Es planteja un **dobte eix d'acció** per donar suport a l'emprenedoria local i fomentar negocis alineats amb els valors regeneratius del barri:

Eix 1: Sensibilització i suport a negocis locals:

Digitalització i formació: oferir eines i formació als petits comerciants per facilitar la seva digitalització i adaptació a les noves dinàmiques de consum.

Reducció de burocràcia i bonificacions: simplificar els tràmits administratius per a l'obertura de negocis locals i oferir bonificacions fiscals o facilitats econòmiques (ex. en IRPF o Impost de Societats) a aquells negocis amb alt patrimoni històric (més de 50 anys d'antiguitat) o que demostrin un compromís amb la sostenibilitat.

Eix 2: Alineació de taxes i incentius fiscals:

Beneficis fiscals per sostenibilitat: establir beneficis fiscals per a negocis que compleixin amb criteris de sostenibilitat (ex. producció local, fundadores dones, ús de materials ecològics, etc.).

Priorització de negocis de valor: prioritzar i protegir aquells petits comerços locals que aportin valor a la comunitat, no només en termes de rendibilitat econòmica, sinó també cultural, social i ambiental.

Regulació de nous negocis: limitar les llicències d'obertura de negocis de baixa qualitat o poc valor per al barri (ex. supermercats 24/7, botigues de souvenirs genèriques, cadenes de menjar ràpid) a les zones més afectades per la massificació turística.

Foment de l'associacionisme: realitzar campanyes de comunicació per incentivar que els nous emprenedors s'associïn als eixos comercials existents, generant sinergies i enfortint el teixit de negocis de barri.

Creació d'un "Mapa viu" d'iniciatives locals sostenibles:

desenvolupar una plataforma o mapa interactiu que destaquï i visibilitzi els negocis i projectes locals que operen sota criteris de sostenibilitat i valor per a la comunitat.

AGENTS CLAU PER A LA IMPLEMENTACIÓ:

- Ajuntament de Barcelona (Consellers de Turisme, Hisenda, Consell Financer)
- Barcelona Activa, Eix Comercial del Poblenou
- Associacions de comerciants
- Impact Hub Barcelona.

Repte 3: Convivència entre veïnat, turistes i expatriats

PROBLEMA

Malgrat la coexistència en certs espais, existeix una convivència parcial i de poca interacció entre els diferents grups (veïns de tota la vida, turistes, nòmades digitals, immigrants nacionals i internacionals). Això genera tensions socials, especialment en relació amb la pressió sobre l'habitatge i la pèrdua d'autenticitat del barri.

PROPOSTA DE SOLUCIÓ

Pla de desenvolupament d'integració comunitària

Es proposa la creació i implementació d'un Pla de desenvolupament d'integració comunitària que promogui la interacció i l'entesa mútua entre tots els residents, independentment del seu origen o temps d'estada. Aquest pla es basaria en:

Potenciació d'espais de trobada mixtos: identificar i potenciar la convivència en llocs on coincideixen veïns i "nouvinguts" (expatriats, immigrants nacionals):

- ♦ **Al voltant d'escoles:** fomentar la participació de les associacions de pares i mares de tots els orígens en les activitats escolars i extraescolars.
- ♦ **Empreses i coworkings:** promoure activitats d'integració entre els treballadors locals i els "nòmades digitals" o empleats d'empreses internacionals.
- ♦ **Gimnasos i centres esportius:** organitzar esdeveniments esportius i socials que facilitin la interacció.
- ♦ **Espais culturals i associacions:** fomentar la barreja entre entitats tradicionals del barri (ex. Casino de l'Aliança) i noves iniciatives culturals o socials.

Activitats i tallers interculturals inclusius: organitzar esdeveniments culturals, artístics, esportius i comunitaris on tots els agents puguin trobar-se, participar i aprendre els uns dels altres, difonent la cultura i les tradicions del barri.

Cocreació d'una narrativa de barri vinculant: desenvolupar una narrativa comuna per al Poblenou que ressalti la seva història, la seva diversitat i el seu potencial regeneratiu, utilitzant un llenguatge inclusiu i vinculant que fomenti el sentit de pertinença en tots els residents.

Priorització d'habitatge residencial i assequible: emfatitzar la necessitat de polítiques municipals que limitin el lloguer temporal i fomentin l'habitatge assequible per als residents locals, mitigant l'impacte de la gentrificació. Aquesta és una mesura crucial per garantir la permanència de la comunitat.

Integrar cultura de barri a les escoles: introduir programes educatius a les escoles que ensenyin als infants sobre la història, la cultura i les dinàmiques comunitàries del Poblenou, fomentant des de ben petits el respecte i la convivència.

AGENTS CLAU PER A LA IMPLEMENTACIÓ:

- Ajuntament de Barcelona (especialment àrees de Benestar Social, Cultura i Habitatge)
- Entitats del barri socials i culturals
- Arxiu Històric del Poblenou
- Casino de l'Aliança
- escoles
- Poblenou Urban District
- Impact Hub Barcelona

Conclusions finals

El **projecte RegenBCN** s'erigeix com una iniciativa paradigmàtica que ha demostrat amb claredat el **poder de la col·laboració activa i la cocreació com a pilars fonamentals per a la transformació del turisme**. Al llarg de la seva implementació, hem articulat una metodologia robusta, que s'inicia amb un mapa exhaustiu d'actors clau per identificar la diversitat d'interessos i perspectives al Poblenou. Aquest coneixement aprofundit ha permès la construcció dels Cercles de Transició, espais de diàleg veritablement inclusius on, conjuntament amb veïns, empreses locals, institucions, acadèmics i experts, hem pogut dissecar les complexes dinàmiques del turisme al barri. D'aquest procés participatiu han emergit propostes concretes i accionables, dissenyades no només per abordar els reptes preexistents sinó per generar un nou valor per a tot l'ecosistema.

Les solucions consensuades, que se centren en la millora de la governança participativa, el suport decidit a l'emprenedoria local i l'enfortiment de la convivència entre la comunitat resident i els visitants, representen un pas decidit cap a un model de turisme que transcendeix la mera minimització dels danys. Aquestes propostes no busquen tan sols mitigar els efectes negatius del turisme massiu –com la gentrificació, la saturació o la pèrdua d'autenticitat–, sinó **que persegueixen activament la regeneració social, cultural i econòmica del Poblenou**. El projecte ha posat de manifest que el turista pot ser una figura activa i conscient, capaç de contribuir positivament al territori, fomentant la vitalitat de les comunitats i generant experiències

autèntiques que beneficien tant al visitant com a l'amfitrió. Aquesta reciprocitat és la base d'un turisme que construeix i enriqueix.

Finalment, **RegenBCN** ha estat concebut com un autèntic **laboratori vivent** que entén el Poblenou, aquí a Barcelona, com una "cèl·lula" exemplar dins del vast ecosistema urbà. La seva transcendència rau en la validació d'una metodologia d'intervenció **adaptable i replicable**, dissenyada per ser estesa **a altres barris de la ciutat** que s'enfronten a desafiaments similars o, fins i tot, a altres ciutats globals que busquen alternatives al turisme massiu. Els **resultats esperats** van molt més enllà de les fronteres del barri: aspirem a la **consolidació d'un ecosistema col·laboratiu** sòlid a tota Barcelona i a la **promoció de pràctiques turístiques regeneratives**.

En definitiva, RegenBCN no només ofereix un full de ruta per a un futur turístic més conscient i respectuós, sinó que reafirma la capacitat de Barcelona per liderar la transició cap a un model de turisme que no només consumeix i explota, sinó que contribueix, inverteix i regenera, construint així una ciutat més vibrant, justa i profundament connectada per a totes i tots.

Regen BCN